

(Lovforslag nr. L 105. Fremsat 16/12 80. Første behandling 15/1 81. Betænkning 7/5 81. Anden behandling 12/5 81).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 139 stemmer mod 16.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ikrafttræden for Grønland af lov om sindssyge personers hospitalsophold.

(Lovforslag nr. L 123. Fremsat 20/1 81. Første behandling 5/2 81. Betænkning 30/4 81. Anden behandling 12/5 81).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 150 stemmer; 5 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Spiritus og promillekørsel).

(Lovforslag nr. L 194. Fremsat 26/3 81. Første behandling 2/4 81. Betænkning 8/5 81. Anden behandling 12/5 81).

Formanden:

Jeg skal gøre opmærksom på ændringsforslaget af hr. Knud Lind på blad nr. 742. Det er kommet rettidigt, men så sent, at det ikke kunne nå at komme med på dagsordenen. Det er derfor, jeg gør opmærksom på det.

Der var stillet 1 ændringsforslag af Knud Lind (FP) (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af *Knud Lind* (FP):

Til § 1

Nr. 1 og 2 udgår, og i stedet indsættes:

»I § 117 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Straf med hæfte eller fængsel i henhold til stk. 1 eller 2 kan ændres til bøde efter retningslinjer, der fastsættes af justitsministeren.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.«

Bemærkninger

Som begrundelse for ændringsforslaget henvises til rigsadvokatens udtalelse over justitsministeriets lovudkast, hvori anføres:

»Det må derfor foretrækkes at løse det akutte problem, der er opstået som følge af den manglende kapacitet, ad administrativ vej ved at omsætte idømte frihedsstraffe til bødestrafte, når de efter et vist længere tidsrum ikke har kunnet komme til fuldbyrdelse på grund af pladmangel, og i øvrigt snarest muligt udbygge muligheden for at iværksætte afsoning, der for disse lovovertrædergrupper formentlig vil kunne ske under forhold, der både sikkerhedsmæssigt, forsorgsmæssigt og personalemæssigt er forenklede i forhold til sædvanlig strafafsoning.«

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at justitsministeren ikke har fulgt den opfordring til at bruge sin administrative beføjelse til at løse problemerne med de overfyldte fængsler, som rigsadvokaten foreslår.

Problemet er ikke af nyere dato, og ansvaret for den pukkell, som i dag afventer afsoning, hviler ene og alene på ministeren.

Der henvises i øvrigt angående sagsantallets udjævning til oplysningerne i bemærkningerne til ministerens lovforslag side 8.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Voigt (FP):

Hr. Knud Linds ændringsforslag går i al sin enkelhed ud på fuldstændig at ændre ministerens oprindelige lovforslag. Jeg skal derfor anbefale folketingets medlemmer at stemme nej til det stillede ændringsforslag.

Knud Lind (FP):

Der venter for tiden ca. 6.000 personer på at komme til afsoning af frihedsstraf for overtrædelse af færdselslovens § 53. Mange har ventet i ét år og derover. Den lange ventetid må siges at være en urimelig ekstrastraf både for den dømte og for den dømtes familie. Ansvar for disse medborgeres ekstrastraf i form af ekstra ventetid på afsoning hviler alene på justitsministeren. Problemet er imidlertid et gammelt problem. Det er ikke nyt, det er næsten blevet et arvestykke. Problemet opstod under den tidligere direktør for kriminalforsorgen, H. Brydensholt. Justitsministerens forslag, som det foreligger i dag, skubber blot problemerne foran sig et stykke tid, det løser dem ikke.

Rigsadvokat Per Lindegaards løsningsforslag, som kan læses i rigsadvokatens høringsvar af 2. marts 1981 til justitsministeriet, har det positive element i sig, at det som en slags amnesti omsætter de idømte hæftestrafte, det vil sige dem, der stammer fra før lovforslagets tilblivelse, til bødestraf. Det vil med andre ord sige, at man vasker tavlen ren for de personer, som man af finansielle grunde og på grund af pladsmangel ikke har kunnet indsætte til afsoning, de har måttet vente i over ét år. Dette kan gøres, uden at man ødelægger den bestående færdselslov, hvad man gør med ministerens forslag. Derfor er dette ændringsforslag stillet, og jeg anbefaler, at man stemmer for det.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Ændringsforslaget går ud på, at man i al almindelighed skulle kunne ændre hæfte el-

ler fængsel for overtrædelse af forbud mod spirituskørsel til bøde. Det begrundes med, at justitsministeren ikke har fulgt den opfordring til at bruge sin administrative beføjelse til at løse problemerne med de overfyldte fængsler, som rigsadvokaten foreslår det.

Det er rigtigt, at jeg ikke har fulgt rigsadvokatens forslag, men jeg vil gerne præcisere, at ventepukkelen på grund af de overfyldte fængsler, med de administrative foranstaltninger, der er truffet, og med gennemførelsen af det forslag, vi har til tredje behandling i dag, vil være afviklet på et år. Problemerne er altså løst med de foranstaltninger, der er truffet, kombineret med det lovforslag, der er til tredje behandling her.

Knud Lind (FP):

Det er rigtigt, at ministeren ikke har fulgt rigsadvokatens for mig at se helt rigtige forslag om at afvikle denne pukkel uden at ødelægge den færdselslov, som har virket siden 1976. Det, der er uheldigt, er, at man på kræmmervis også ødelægger retsbevidstheden hos befolkningen. Det er muligt, at ministeren kan afvikle den pukkel på et år, men det er spørgsmålet, om ikke rigsadvokatens forslag ville afvikle den pukkel noget hurtigere end ministerens forslag uden at ødelægge den bestående færdselslov, uden at ødelægge retsbevidstheden i befolkningen. Derfor bør man stemme ja til dette ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 8 stemte for, 104 imod; 41 stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Annelise Gotfredsen (KF):

To gange i én samling har socialdemokratiet udtalt sig i smukke vendinger om den alvor, hvormed de betragter spirituskørsel, og begge gange har de handlet i modsætning til deres udtalelser.

[Annelise Gotfredsen]

Første gang var de med til at godkende en person som værdig til at være medlem af dette ting, uagtet han havde udstået en hæfstraf for spirituskørsel.

I dag skal vi vedtage et lovforslag, der betyder en mildning af sanktionerne over for denne alvorlige forbrydelse. Når jeg siger mildning, støtter jeg mig bl.a. på udtalelser af flere autoriteter, som ministeren selv plejer at citere, herunder udtalelser fra rigsadvokaten.

Vi vil ikke være med til at slække befolkningens indstilling til disse forhold, og vi vil stemme imod lovforslaget.

Hans Jørgen Jensen (S):

Det, der får mig til at gå på talerstolen, er fru Annelise Gotfredsens bemærkninger om, at socialdemokratiet nu er med til at mildne straffen for spirituskørsel. Jeg kan sige, at jeg i hvert fald er af den opfattelse, når jeg stemmer for lovforslaget om et øjeblik som organiseret afholdsmand, at den form for afstraffelse, man hidtil har haft, ikke fremmer, kan man sige, den facon, der skal gives oplysning på, og som skal virke præventivt i dette arbejde.

Jeg tror, at denne vedtagelse skal ses i nøje sammenhæng med, at socialdemokratiet i statsministerens åbningstale bebudede, at der i hvert fald til næste år vil komme en egentlig alkoholpolitisk lovgivning i dette land, og den ser jeg frem til. Jeg ser også frem til, at man i en sådan alkoholpolitisk lovgivning vil være i stand til at få sanktionsbestemmelser ind, der i højere grad kan tendere i retning af undervisning om det misbrug af spiritus, der finder sted, og hvad det kan føre til af konsekvenser.

Derfor tror jeg ikke, at denne meget lille liberalisering, der her finder sted, vil have den betydning, fru Annelise Gotfredsen lægger i den, og slet ikke berettiger de odiose udtalelser om socialdemokratiet, som fru Annelise Gotfredsen her kom med.

(Kort bemærkning).

Annelise Gotfredsen (KF):

Det er jo svært at udtale sig om en lovgivning, som vil eller ikke vil blive vedtaget i dette ting. Det er nu engang sådan – det støtter jeg altså også på de udtalelser, der er kommet i høringssvarene fra diverse myndig-

heder – at det betragtes som en langt alvorligere sanktion at få hæfte for en forbrydelse end at få bødestraf. Det er derfor, vi mener, at dette, som også nu bliver kaldt for en liberalisering, er en liberalisering i en grad, som vil slække befolkningens indstilling til alvoren i det at køre i spirituspåvirket tilstand.

Knud Lind (FP):

Man må desværre konstatere, at justitsministerens forslag er en kræmmer værdigt. Finansministeren burde have fremsat det i stedet for justitsministeren. Retsbevidstheden bør ikke afvejes ud fra pladmæssige og finansielle hensyn, men ud fra, hvorvidt det har en generalpræventiv virkning.

Der sker en skærpelse af frakendelsestiden ved 1,5 promille til 2 år, og over 2 promille er der en minimumsfrakendelsestid på 2 år og 6 måneder. Jeg må stærkt advare mod dette lovforslag, fordi man siger, at det vil give nogle finansielle besparelser. Men hvad med den kontrolmulighed, politiet har? Man kan spørge sig selv, hvor mange gange man er standset af politiet, og hvor mange gange man har vist sit førerbevis, og man vil opdage, at det egentlig talt ikke er ret mange gange. Opdagelsesrisikoen er altså meget ringe. De personer, som ønsker at helgardere sig, har altså tabt deres kørekort, inden de når i retten, hvor de skulle aflevere det, og de underskriver måske en tro-og-love-erklæring. Når færdselsbetjenten standser dem, viser de gladelig deres kørekort, og medmindre betjenten hører i rigsregistraturen på vedkommendes generalia, får han ikke at vide, om pågældende er fradømt førerretten.

For så vidt angår bøderne er det også meget uheldigt. De i fremskridtspartiet, der ikke ønsker at gå ind for det, har nogle synspunkter angående det.

Det første er en person, der f. eks. bor i en lejet bolig, og som bliver idømt en bøde på op til 4.000 kr. eller ca. en nettomånedsløn. Vedkommende betaler måske bøden, og bagefter kan pågældende sende hustruen op på socialkontoret, hvor hun holder sine børn frem og siger: vi har ikke til varme, og vi har ikke til mad. Så har de krav på at få det fra bistandskontoret. Derefter kan de få henstand med tilbagebetalingen; jeg har hørt fra socialudvalgsformanden, at man vil være meget velvillig med hensyn til at give en hen-

[Knud Lind]

stilling om måske helt at afskrive det efter 5 år.

Så er der en anden person, en erhvervdrivende, som også betaler bøden, og som har en bygning, et hus eller en forretning. Deri kan man tage pant i de næste 5 år, og man gør det. Det vil sige, at der er en ulighed mellem personen, der ikke har noget, og personen, der har en lille smule, idet denne vil blive straffet hårdere.

Så er der endelig en tredje person, der er fuldstændig ligeglad og ikke vil betale noget. Der har man – det gør man også gældende i lovforslaget – allerede på nuværende tidspunkt enorme vanskeligheder med at inddrive bøder. Det vil sige, at bøden til slut skal laves om til forvandlingsstraf, og efter at den er lavet om til forvandlingsstraf, kommer der endnu en udsættelse for så vidt angår afsoningen, og de søger om benådning, og de søger om udsættelse osv.

Det, der sker med dette forslag, vil vende tilbage som en boomerang. Det vil give større administrative vanskeligheder for politiet både med kontrollen og med inddrivelse af bøderne, ligesom vi vil få endnu flere, end vi har nu, der venter på afsoning. Hvad er det, folk tænker på i dag? Hvad er det, der bliver hængende i folks bevidsthed? Det er, at de nu skal op på 2 promille, inden de skal ind og afsone. Det vil sige, at de skal drikke mindst 11 øl, skatteklasse 1, inden for en time, inden de kommer ind at sidde i disse 14 dage.

Man har haft, vil jeg nærmest sige, den frækhed at sige, at man skulle bruge disse penge til noget andet, og her tænker man selvfølgelig på narkotika. Det reelle idette forslag er, at man i en OBS-udsendelse eller en »Vi bruger også –« om kørekort kan komme med dette slogan: Støt kampen mod den hårde narkotika, kør mere spritkørsel! Det er i realiteten det, dette forslag står for.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er jo mærkeligt, som tingene ofte kan være her i tinget. Jeg stemmer imod ministerens forslag med nøjagtig den samme begrundelse som hr. Hans Jørgen Jensen. Jeg ønsker også en skærpelse af de bestemmelser, men jeg drager en helt anden konklusion, end hr. Hans Jørgen Jensen gør. Jeg mener nemlig, at hæftestraf virker langt mere præ-

ventivt og virker som en strengere straf i den almindelige befolknings øjne end en bødestraf. Jeg tror, at det i fremtiden bliver sådan.

I vores nabolande har man i øjeblikket en meget heftig debat om spiritusgrænserne. Det er næsten sådan, at man siger på færger: nå ja, skidt, nu er vi på vej til Danmark, så kan vi godt tage en ekstra lille én. Jeg læste til min skræk og rædsel i et dagblad i Norge – de udkommer heldigvis stadig væk – at nu havde man i Danmark tænkt sig at hæve grænsen for spirituskørsel til 2 promille, og det er jo rigtigt nok. Det er det, der hænger tilbage. Man taler ikke længere om, at man skal have bøder for promillekørsel.

Jeg tror, at hvis man virkelig vil lave en præventiv ordning, så må man skærpe bestemmelserne langt, langt mere. Hvis man tager forholdene i Norge, så ser man, at det for ganske almindelige mennesker er sådan, at de simpelt hen ikke indtager én pilsner, inden de skal ud og køre bil, på grund af den meget, meget, meget lave spirituskørselspromille; den ligger helt nede på 0,5. Det er blevet helt generelt i befolkningen, det har jeg set, når jeg har siddet i selskaber, ved frokoster osv. Selvfølgelig har de også problemer, men det er de voldsomme spiritusbilister, som vi vil have over hele verden, ligegyldig hvilke regler vi laver. Men for den almindelige, jævne nordmand har det haft en så stor præventiv virkning at have så skrappe spirituskørselsbestemmelser, at man næsten aldrig ser nogen indtage den mindste smule spiritus, før de skal ud og køre bil.

Hvis vi kunne komme dertil i Danmark, ville jeg være meget glad, men jeg er helt stensikker på, at ministerens forslag går i nøjagtig den modsatte retning, og det ser jeg meget nødig, for jeg ser det som en meget, meget alvorlig ting at føre motorkøretøj i påvirket tilstand, ikke alene på grund af de skader, man pådrager sig selv, men i langt højere grad på grund af de skader, man påfører andre.

Hagen Hagensen (KF):

Som jeg gjorde rede for forleden dag, anser også jeg spirituskørsel for at være en alvorlig lovovertrædelse. Jeg har været imod, at man binder domstolenes frie bevisbedømmelse i disse sager ved at lave et på forhånd

[Hagen Hagensen]

fastlagt takstsystem. Jeg vil gerne føje til, at jeg i visse tilfælde mener, at en alvorligt stor bøde kan være en lige så streng straf som en hæftestraf.

Ud fra dette kunne man sige, at jeg skulle stemme for lovforslaget, men det indeholder en bestemmelse, der siger, at frakendelsestiden, når promillen er 2 eller derover, mindst skal være 2½ år. Her gør man yderligere domstolene ufri, og det kan jeg ikke stemme for. Jeg vil derfor undlade at stemme til lovforslaget.

Mette Madsen (V):

I tirsdags var der forud for debatten om promillegrænser og spritkørsel en lang debat om ran, voldtægt og røveri. I den debat henviste justitsministeren gang på gang til høringsssvarene, som han støttede sig til og havde lagt til grund for det forslag, der nu forelå. Så kom vi til behandlingen af lovforslaget om spirituskørsel, og dér havde ministeren den modsatte indstilling. Han havde totalt overset alle de meget tungtvejende høringsvar, der forelå.

Vi har i venstre været enige med ministeren, når han gang på gang har sagt, at spirituskørsel er en meget alvorlig forbrydelse. Derfor fatter vi ikke, at ministeren og hans parti nu kan gå ind for at mildne straffen for denne forbrydelse. Det er i den forbindelse sagt, navnlig fra politiets side – det er jo politiet, der hele vejen igennem, i de forskellige faser, har den tætteste kontakt med folk, der har kørt i spirituspåvirket tilstand – at man anser en hæftestraf for langt, langt hårdere end selv meget store bøder. Vi har i venstre lagt megen vægt på politiets udsagn. Også rigsadvokaten har udtalt sig sådan, og derfor fatter vi ikke, at ministeren har overhørt og overset alle disse høringsvar.

I dag hører vi så, at hr. Hans Jørgen Jensen, hvis indstilling til alkoholmisbrug jeg respekterer højt, indrømmer fra talerstolen, at dette er en liberalisering. Trods alt stemmer han for med en forklaring om, at der vil komme et forslag om en alkoholpolitik. Jeg vil godt høre, hvad hr. Hans Jørgen Jensen mener kan rette op på det, som han sammen med sit parti i dag stemmer for.

Jeg vil gerne gentage det, jeg sagde ved anden behandling, nemlig at venstre fortsat betragter spirituskørsel som en yderst alvor-

lig forbrydelse, og vi betragter det som en ulykke, at man nu vil mildne straffen for det. Vi vil derfor stemme imod forslaget ved tredje behandling.

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg sagde udtrykkelig, at når jeg tog ordet, så var det, fordi fru Annelise Gotfredsen nærmest vendte dette lovforslag mod socialdemokratiet.

Jeg tror, at dette spørgsmål om straf, når det drejer sig om spirituskørsel, ikke er et partipolitisk anliggende, det er et individuelt anliggende, og derfor synes jeg, det var utilstedeligt, at fru Annelise Gotfredsen her turede frem imod socialdemokratiet. Det var der ingen mening i.

Jeg tror som hr. Hagen Hagensen, at en stor bøde måske har en større præventiv virkning end dette, at folk kommer i fængsel i 10-20-30 dage. Jeg har den principielle opfattelse, at folk ikke bliver bedre af at komme i fængsel. Det er helt andre metoder, man skal anvende. Jeg mener, at det, man har forsømt, når det drejer sig om alkoholpolitik i vort samfund, er både i vores skoler, i vores foreningsliv og i folketinget at give en fornuftig undervisning i, hvad det egentlig vil sige at drikke så og så meget. Ingen af vore skoleelever får en egentlig fornuftig indføring på dette område.

Det er noget af alt det, som jeg mener skal ind i en samlet vurdering af en alkoholpolitik, når vi til sin tid skal drøfte det i folketinget. Jeg kan sige, at jeg i hvert fald vil foranledige, at der kommer en alkoholdebat i folketinget til efteråret, hvor man også kan få lejlighed til at drøfte den del af tingene.

Derfor synes jeg, at fru Annelise Gotfredsen skulle lade være med disse partipolitiske, hadske bemærkninger. Det var dem, jeg reagerede over for.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Må jeg kun sige til hr. Hans Jørgen Jensen, at argumentet ikke rigtig tæller for mig. Jeg synes også, at en alkoholdebat vil være gavnlige, men jeg synes, det er forkert med den holdning, hr. Hans Jørgen Jensen har, at han støtter et lovforslag, som er udtryk for en liberalisering.

[Kirsten Jacobsen]

I Norge, hvor det er meget, meget besværligt at få fat i alkoholiske drikke, viser statistikken, at man faktisk konsumerer lige så meget, som man gør i Danmark, men spirituskørselsproblemerne dér er langt, langt mindre. Det tror jeg ikke har noget med oplysning at gøre. De har ikke bedre oplysning deroppe. De har forbud mod reklame; det har de kun haft i kort tid. Det har simpelt hen noget at gøre med den præventive virkning, den enorme strafferamme, de har, og den meget lave tilladte alkoholpromille, de har deroppe. Derfor kan jeg ikke forstå, at hr. Hans Jørgen Jensen kan stemme for forslaget netop med den begrundelse, han giver.

Poul H. Møller (KrF):

Kristeligt folkepartis indstilling til overdreven spiritusnydelse, ikke mindst i forbindelse med automobilkørsel, er nok kendt af hele det høje ting, og derfor er det ganske klart, at vi må gå imod dette forslag.

Baggrunden for forslaget er som bekendt de lange køer af spritbilister, som venter på at komme til afsoning, og nu vil man altså konvertere det til blot at være bødestrafte. Det er ganske oplagt, at ude i befolkningen anser man en bøde for mindre alvorlig end en hæfte- eller fængselsstraf. Bøde får man for at køre uden cykellygte på tidspunkter, hvor man helst skulle have en tændt lygte. Det regner folk ikke så meget med. Men hæfte, altså det at komme ind bag tremmerne, er noget meget alvorligt i langt de fleste menneskers øjne.

I et retssamfund som vort mener jeg ikke at man kan begrunde denne ændring og benytte den som grundlag for at ændre loven. Hvis man forestiller sig dette overført på andre straffelovsovertrædelser og færdselslovsovertrædelser, så kunne man komme ud for det paradoks, at retsbetjenten ude fra sidegangen måtte råbe ind til dommeren: ikke flere fængsels- og hæftestrafte i dag, hr. dommer. Vi har ikke plads i vore fængsler! Det er et paradoks i et retssamfund, at kriteriet for, om man skal idømme bøde eller hæftestraf, er, om der er plads i vore fængsler.

Vi har sammen med flere andre partier påvist, at der kunne skaffes udveje for, at denne kø kunne afvikles, men man har altså ønsket at smutte en nemmere vej ved bare at

sige: det er i grunden ikke så slemt at køre påvirket, bare man ikke har mere end lige under 2 promille, så kan det nok gå. De, som har set en person med en promille på lidt under 2, har nok fået den opfattelse, at det i hvert fald ikke er en person, der på nogen som helst måde kan køre betryggende på vore veje. Der er talt om statistik osv. Jeg vil minde om alle de mange, som nok smutter hjem uden at lave alvorlig ravage, men som er en frygtelig fare for al anden trafik og for alle andre trafikanter.

Vi må bestemt gå imod dette lovforslag. Vi er bange for, at det også vil have en negativ præventiv virkning, som det også blev nævnt før. Jeg tror, det var fru Kirsten Jacobsen, der var inde på, hvad der kan ske, hvis det først bliver kendt ude i befolkningen: ja men du kan roligt drikke, for der er lang vej til en 2 promille-grænse, og der sker såmænd ikke noget særligt ved det, du får en bøde for det, men du kommer i hvert fald ikke i fængsel for det.

Vi er meget ængstelige for følgerne af en sådan liberalisering af lovgivningen på dette meget, meget alvorlige og vigtige område, og vi vil bestemt råde de ansvarlige partier til at stemme imod et sådant lovforslag.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Det går ligesom i retning af, at man skal pådømmes, at hvis man stemmer ja til ministerens forslag, ønsker man, at folk frit skal have lov til at køre spirituskørsel. Jeg har til hensigt at stemme for ministerens lovforslag, men det gør jeg ud fra den betragtning, at jeg opfatter forslaget som en skærpelse. Samtidig opfatter jeg det således, at ministerens forslag løser en masse andre påtrængende problemer.

I fremskridtspartiet har vi hele tiden haft den opfattelse, at når borgere overtræder landets love, så skal det ikke komme samfundet til skade, så skal det komme den enkelte til skade. Derfor bør strafudmålingen i videst muligt omfang være således, at det er den enkelte, der selv må bøde økonomisk i stedet for, at det er samfundet, der skal bøde i form af, at man skal stille hæfteafsoningsmuligheder til rådighed. Det er uholdbart for vort retssystem med en pukke på 6.000-7.000, der venter på at komme til at

[Askjær Jørgensen]

afsone deres hæftestraf bl. a. for spirituskørsel. Det er spirituskørsel, der giver langt den største del af pukkelen.

Jeg mener, at ministerens lovforslag alt i alt rummer en løsning på en række problemer, og når jeg stemmer ja til forslaget, mener jeg, man dermed har skærpet straffen for spirituskørsel.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Udtrykket liberalisering er blevet brugt i debatten her ved tredjebehandlingen, bl. a. af mit partis ordfører. Jeg er enig med ham i, at der er tale om en liberalisering, for så vidt angår spørgsmålet om hæfte, idet hæftestraf skal idømmes i et noget mindre omfang.

Til gengæld for denne liberalisering er der tale om en betydelig skærpelse på den anden side, nemlig derved at der i stedet skal idømmes en måneds løn som bøde samt ½ års længere frakendelse af førerretten.

Ser man disse to ting i sammenhæng, mener jeg, man når frem til, at der i alt fald samlet ikke er tale om hverken nogen formildelse eller nogen liberalisering. Der er tale om en omlægning af sanktionsmønsteret af de grunde, som er nævnt i bemærkningerne til forslaget.

Det forekommer mig, at der er sagt en hel del ting her, som ikke kan stå for en nærmere prøvelse. Fru Mette Madsen gjorde en hel del ud af, at jeg i forgårs påberåbte mig de hørte myndigheders udtalelser, mens jeg i dag ser bort fra dem. Det passer ikke. I forgårs kunne jeg henvise til, at alle hørte myndigheder var enige om en bestemt holdning, som det konservative folkepartis ordfører ikke havde. Det fandt jeg bemærkelsesværdigt. I dag er der tale om, at de forskellige myndigheder har forskellige holdninger, og at en række af de væsentlige instanser, der er hørt, går ind for det lovforslag, der foreligger her. Derfor kan der ikke ske nogen sammenligning.

Jeg mener, hr. Knud Lind var højest uforvarlig i sit ordvalg. Jeg mener ikke, det er rimeligt, at man fra folketingets talerstol siger til bilisterne, at nu kan de roligt drikke 11 pilsnere i løbet af 1 time, inden de kører. Det forekommer mig at være udtryk for en opfordring, udtryk for et ønske om at argumentere mod lovforslaget på en yderst uforvarlig måde, og jeg må tage afstand fra ek-

semplet såvel som fra den form, der blev anvendt.

Det afgørende, synes jeg, er, at vi må fastholde og kan fastholde, at dette lovforslag ikke er udtryk for nogen mildnelse. Jeg synes også, debatten klart viser dette. Der har været 2-3 ordførere, der har sagt, at dette er en skærpelse eller i alt fald ikke nogen mildnelse, medens andre med stor energi siger, at dette er en mildnelse. Jeg tror, det afspejler diskussionen i befolkningen, holdningen i befolkningen. Der er mange, der efterhånden anser en hæftestraf på 10 dage – og det er jo det, der er tale om at erstatte med en bøde – som det rene ingenting i forhold til en stor bøde. Derfor er der ingen grund til at tro, at der er nogen her, der med sikkerhed kan sige, om kortvarigt hæfte er værre end en stor bøde.

Derfor kan jeg med sindsro anbefale lovforslaget til vedtagelse med den kommentar, at opdagelsesrisikoen er det mest præventive – det er vi vist alle sammen enige om – og jeg skal gøre mit til, at opdagelsesrisikoen i fremtiden bliver større, både når det drejer sig om almindelig spirituskørsel, og når det drejer sig om kørsel i frakendelsesperioden.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg vil nødig have, at det skulle stå uimod sagt, at jeg har opfordret befolkningen til, at de skulle drikke mere, at de skulle køre spirituskørsel, men den, der vil misforstå én, kan jo altid gøre det.

Hvis ministeren har læst de høringssvar, der foreligger, igennem – og det tror jeg ministeren har – så ved ministeren også, at man ikke sådan pludselig laver om på den slags ting. Der har nu dannet sig en vis erindring hos befolkningen om, hvor meget man egentlig må drikke, inden man kører, og hvad man ikke må drikke. Jeg siger, at efter dette lovforslag vil der hos vedkommende komme en erindring om, at man først får hæftestraf, når man er nået op over en promille på 2. Da man i realiteten regner med 0,15–0,20 promille pr. øl, skatteklasse I, og da man forbrænder ca. 1 øl i timen, skal man altså op på mindst 11 øl inden for en time for at få hæftestraf. Det er sådan set det, der hænger fast i folks erindring, når de er ude til fest.

[Knut Lind]

Jeg ser, at ministeren ikke har lavet noget ændringsforslag. Jeg har tidligere gjort opmærksom på, at der måske burde være tale om, at man under formildende omstændigheder kunne undgå hæftestraf, idet hæftestraf jo kun går ned til et vist antal dage. Jeg nævnedes pølsemanden på Rådhuspladsen, og jeg nævnedes ham, der kørte med sin plæneklipper ude ved grøftekannten, med en promise på over 2. De bliver begge to dømt og kommer ind at sidde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 98 stemmer mod 49; 4 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Forespørgsel til finansministeren:

Forespørgsel af Ellemann-Jensen (V) og Poul Schlüter (KF) m. fl.:

»Hvorledes vurderer regeringen udviklingen i det offentlige udgifter og indtægter med speciel henvisning til de seneste vurderinger af socialindkomstens økonomiske konsekvenser for stat og kommuner, den manglende opfyldelse af øvrige sparemål i stat og kommuner og fremkomsten af nye udgiftsposter?«

(Forespørgsel nr. 31. Anmeldt 10/4 81. Fremme af forespørgslen vedtaget 24/4 81).

Formanden:

Taletiden er den sædvanlige, 15 minutter i første omgang for ordførere og 5 minutter i anden omgang.

Jeg skal for en ordens skyld gøre opmærksom på, at det ikke er hensigten – i hvert tilfælde ikke i dette øjeblik – at holde pause, og at eventuelle afstemninger vil blive foretaget ved debattens afslutning engang i løbet af eftermiddagen.

Begrundelse

Ellemann-Jensen (V):

Det er, som om respekten for tal er ved at være aftagende. En masse mennesker er blevet hårdhudede og påvirkes ikke længere af den voldsomme størrelsesorden, som vores økonomiske problemer antager. Det er formentlig i denne uge, i store bededags-ugen, at Danmarks gæld til udlandet passerer grænsen 100 mia kr. Regeringen og dens støttepartier synes at tage det med knusende ro. Det var også her i store bededags-ugen, vi omsider fik bekræftet fra regeringen, at underskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget i år ventes at snige sig op i nærheden af de 30 mia kr., og at statens bruttokasseunderskud ventes at nærme sig de 60 mia kr. Det tager man tilsyneladende også forholdsvis roligt.

I en årrække har man talt om, at der er to store balanceproblemer i dansk økonomi, nemlig arbejdsløsheden og betalingsbalancen. Men med den udvikling, vi nu er kommet ind i i det sidste års tid i den offentlige sektor, må vi i dag også tale om et tredje balanceproblem, som skal nævnes på linje med de to andre. Det drejer sig om underskuddet på statsfinanserne. Dette underskud har nu nået en sådan størrelse, at det udgør en selvstændig trussel mod dansk økonomi.

Da venstre og det konservative folkeparti lige før påske rettede den forespørgsel til regeringen, som nu skal behandles, lød det officielle skøn over årets statslige drifts- og anlægsunderskud stadig væk på lidt over 20 mia kr., men i løbet af årets første måneder havde det vist sig, at underskuddet måned for måned var væsentlig større, end det var forudset i finansloven. Årsagerne hertil var indlysende. En række af de besparelser, som regeringen havde påtaget sig at gennemføre, var ikke blevet til noget. Der var socialministerens regnefejl ved socialindkomsten, som snød både stat og kommuner for betydelige besparelser, der var svigtende opfyldelse af andre sparemål, og der var fremkomsten af nye udgiftsposter. Nogle nye udgifter skyldtes, at ledigheden voksede stærkere end ventet, andre skyldtes nye initiativer eller dårlig styring fra regeringen. På den anden side af regnskabet, ja, dér så vi, hvordan skatter og afgifter tilsyneladende ikke gav det forventede provenu.